

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра теорії та практики перекладу

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протоколом засідання кафедри

“ ____ ” _____ 20__ року № ____

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Комп'ютерна лексикографія та переклад

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма /освітньо-наукова

_____ Філологія. Переклад (англійська) _____

(назва)

спеціальність _____ 035 Філологія _____

(код та найменування спеціальності)

Спеціалізація _____ 035.04 Переклад (англійська) _____

(назва спеціалізації)

Факультет _____ грецької філології та перекладу _____

(назва факультету)

2021- 2022 рік

Робоча програма

Комп'ютерна лексикографія та переклад

(назва навчальної дисципліни)

для здобувачів вищої освіти ОП(назва) Філологія. Переклад (англійська)_____

Спеціальність

035 Філологія

Розробники:

Романюк С.Г., ст. викладач

© Романюк С.Г, 2021 рік

© МДУ, 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	знань, спеціальність,освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів –3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки (шифр і назва)	Обов’язкова (за вибором)	
Семестрових модулів - 1	ОП Філологія. Переклад (англійська) (назва) Спеціальність 035 Філологія (код та найменування спеціальності)	Рік підготовки	
Змістових модулів –1		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ)		Семестр	
Складання перекладу тексту за допомогою електронного перекладача “Prompt (назва)			
Загальна кількість годин –90		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних –2 самостійної роботи здобувача-4	Рівень вищої освіти Бакалавр	Лекції	
		16год.	16год.
		Практичні, семінарські	
		год.	год.
		Лабораторні	
		14год.	14год.
		Самостійна робота	
		59год.	59год.
		Індивідуальні завдання	
		1	1
	Вид контролю		
	залік	залік	

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

- для денної форми здобуття вищої освіти -1:2
- для заочної форми здобуття вищої освіти -1:2

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Формування у студентів вмінь та навичок, що забезпечують ефективне використання ЕОМ в учбовій та професійній перекладацькій діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: типи і види перекладу та засоби досягнення передачі змісту повідомлення іноземною мовою засобами рідної мови і навпаки в галузі комп'ютерної лексикографії. вміти: користуватися електронними словниками, існуючими програмами-перекладачами; редагувати комп'ютерні переклади.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі навчальна дисципліна «Комп'ютерна лексикографія та переклад» є складовою в комплексній підготовці за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» галузі знань – 03 Гуманітарні науки

Передумови для вивчення дисципліни –«Практичний курс та практика перекладу іноземної мови 1(англійська)», « Вступ до перекладознавства».

Компетентності та результати навчання

- знання загальних принципів перекладу, а також навички та уміння його здійснення; здатність використовувати словники, документацію, резюме і технічні засоби, вміння користуватися комп'ютером; друкарські вміння.
- використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності; знати норми літературної мови та вміння їх застосовувати у практичній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Комп'ютерна лексикографія

Тема 1. Комп'ютерна лінгвістика- основні задачі та проблеми.

Тема 2 . Перспективи розвитку.

Тема 3. Машинні словники.

Змістовий модуль 2. Діючі системи МП.

Тема 1. Історія розвитку та сучасний стан теорії та практики машинного перекладу.

Тема 2 . Класифікація систем МП.

Тема 3. Діючі системи. Проблеми МП.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 90											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Комп'ютерна лексикографія												
Тема 1. Комп'ютерна лінгвістика- основні задачі та проблеми.	12	2		2		8	12	2		2		8
Тема 2. Перспективи розвитку.	12	2		2		8	12	2		2		8
Тема 3.	20	4		3		13	20	4		3		13

Машинні словники												
Разом за змістовим модулем 1	44	8		7		29	44	8		7		29
Змістовий модуль 2. Діючі системи МП.												
Тема 1. Історія розвитку та сучасний стан теорії та практики машинного перекладу.	12	2		2		8	12	2		2		8
Тема 2. Класифікація систем МП.	12	2		2		8	12	2		2		8
Тема 3. Діючі системи. Проблеми МП.	21	4		3		14	21	4		3		14
Разом за змістовим модулем 2	45	8		7		30	45	8		7		30
Усього годин	89	16		14		59	89	16		14		59
Модуль 2												
<i>ІЗ</i>	1		-	-			1		-	-	-	
Усього годин	90						90					

5. Перелік тем і зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми та стислий зміст роботи	Мета роботи	Кількість годин	Результат навчання (РН) за ОП
1	Комп'ютерна лінгвістика- основні задачі та проблеми.	Формувати у студентів знання з основоположних питань комп'ютерної лінгвістики. 2. Знайомити з роботами відомих перекладознавців. 3. Розвивати навички і уміння перекладу.	4	РН 2,3,6
2	Перспективи розвитку.	Формувати у студентів знання	4	РН 2,3,6

		з основоположних питань комп'ютерної лінгвістики та перспектив розвитку.		
3	Машинні словники.	Ознайомитись з машинними словниками.	7	РН 2,3,6
4	Історія розвитку та сучасний стан теорії та практики машинного перекладу.	Формувати у студентів знання з основоположних питань МП.	4	РН 2,3,6
5	Класифікація систем МП.	Ознайомитись з системами МП.	4	РН 2,3,6
6	Діючі системи. Проблеми МП.	Ознайомитись з проблемами МП.	7	РН 2,3,6

6. Самостійна робота

№ з/п	Зміст роботи	Кількість годин
1	Підготовка до лекційних занять	20
2	Підготовка до практичних/семінарських/лабораторних занять	39
3	Підготовка до екзамену	
4	Виконання індивідуальних завдань (зазначаються види завдань) -Поняття лінгвістичного алгоритма -Пам'ять перекладів	1
	Разом	60

7. Індивідуальні завдання

Скласти переклад художнього та научно-технічного текстів за допомогою електронного перекладача "Prompt»

8. Методи навчання

лекції, конспектування та реферування інформаційних джерел, робота в мережі Інтернет

9. Засоби діагностики результатів навчання

1. Переклад текстів за допомогою машинних словників.

2. Переклад текстів за допомогою систем машинного перекладу та їх редагування.

10. Критерії оцінювання

Бали за окремий вид навчальної діяльності	Критерії оцінювання навчальних досягнень
0 балів	відсутність на занятті з поважної чи неповажної причини; відмова від відповіді на запитання за змістом теми
1 бал	фрагментарне відтворення незначної частини навчального матеріалу; відтворення менше половини навчального матеріалу; відсутність правильної відповіді на додаткові запитання або відмова від відповіді на них.
2 бали	демонстрація знань і розуміння основних положень навчального матеріалу з теми, правильна, але недостатньо обґрунтована відповідь; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак містить неточності.
3 бали	демонстрація глибоких, міцних знань; аргументоване використання набутих знань у нестандартних ситуаціях; самостійний аналіз, оцінка, узагальнення навчального матеріалу; повна та логічна відповідь на додаткові запитання за змістом теми.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Вид роботи	Кількість годин	Обсяг кредитів	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тема 1	12	0,5	15
лекційні	2	0,2	5
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	2	0,3	10
Тема 2	12	0,5	15
лекційні	2	0,2	5
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	2	0,3	10
Тема 3	20	0,5	15
лекційні	4	0,2	5
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	3	0,3	10
Виконання ІЗ	1		5
Змістовий модуль 2			
Тема 1	12	0,5	15
лекційні	2	0,2	5
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	2	0,3	10
Тема 2	12	0,5	15
лекційні	2	0,2	5
практичні/семінарські/	2	0,3	10

лабораторні заняття			
Тема 3	21	0,5	20
лекційні	4	0,2	5
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	3	0,3	15
Підготовка і складання екзамену			
Підсумок	90	3	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всівиди навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, кваліфікаційної роботи, практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	задовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

ПК Celeron, монітор Samsung Sync Master755DFX

13. Рекомендовані джерела інформації

Обов'язкова література

1. Беляєва Л.Н. Автоматизація в лексикографії / Прикладна лінгвістика. / Л.Н. Беляєва - СПб., 1996.
2. Беляєва Л.Н. Автоматичний (машинний) переклад / Прикладна лінгвістика. / Л. Н. Беляєва - СПб., 1996.
3. Городецький Б.Ю Комп'ютерна лінгвістика: моделювання мовного спілкування / НЗЛ. Вип. XXIV. / Б.Ю Городецький
4. Дейт К. Введення в системи баз даних. / К. Дейт - М., 1980.
5. Исаев И.А. Опыт автоматизации лексикографических исследований. Система DIALEX / Слово Достоевского. / И. А. Исаев - М., 1996.
6. Леонтьева Н.Н. Современное состояние машинного перевода / Искусственный интеллект. / Н.Н Леонтьева.
7. Марчук Ю.Н. Проблемы машинного перевода. / Ю.Н. Марчук - М., 1983.

8. Поспелов Д.А. Компьютерна лінгвістика / Очерки історії інформатики в Росії / – Новосибірськ: Научно-издательский центр ОИГМ СО РАН, 1998. / Д.А. Поспелов - С. 257 - 372.

Додаткова література

1. Панков И.П. Інформаційно-пошукові системи / Прикладне мовознавство. / И.П. Панков - СПб., 1996.
2. Слокум Дж. Обзор разработок по машинному переводу: история вопроса, современное состояние и перспективы развития / НЗЛ. Вып. XXIV. Компьютерна лінгвістика. / Дж. Слокум - М., 1989.

14. Політика навчальної дисципліни

1. Академічна доброчесність здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

МДУ виступає за дотримання принципів академічної доброчесності, тому обов'язково використовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Unicheck, а також доступний безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на плагіат письмових робіт – EduBirdie <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>.

Порушенням академічної доброчесності, згідно із Законом України «Про освіту» (ст. 42 п. 4) вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до наступної академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (поточний, підсумковий контроль, залік, іспит тощо);
- проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;

- позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання;
- оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;
- відрахування з МДУ;
- інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.

Більш детально тут

Анкетування з академічної доброчесності: <https://docs.google.com/forms/d/1VHzYkdFEGivtV1-dsENos1SCDRHfUpGia1YklgQK8j0/edit>

2. Здобувач має право на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ.

3. Участь в анкетуванні. Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивчених навчальних дисциплін.

Заповнення анкети є важливою для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати вашу думку стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.

4. Неформальна освіта. Це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Здобувач вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни /змістового модулю /практичних завдань з навчальної дисципліни/ завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна. Процедура зарахування здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті МДУ.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Назва навчальної дисципліни	Комп'ютерна лексикографія та переклад
Освітня програма	0203 Філологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Кафедра, яка здійснює викладання	ТПП
Викладач ПІБ, посада	Ст. викладач Романюк С.Г.
Електронна адреса викладача	Srgann52@gmail.com
Консультації (дата, час, можливості он-лайн консультування)	Щопонеділка 14:00 або он-лайн
Посилання на сторінку навчальної дисципліни на Навчальному порталі МДУ	http://moodle.mdu.in.ua/course/view.php?id=1147
Компетентності та програмні результати навчання	Відповідно до профілю ОП

Семестр(и) вивчення	Обсяг (години/кредити)	Кількість аудиторних годин		Кількість, види індивідуальних завдань	Форма контролю
		лекції	практ/сем/лаб		
3	90-3	16	14	1 Скласти переклад художнього та научно-технічного текстів за допомогою електронного перекладача “Prompt»	залік

Завідувач кафедри

Олена ПЕФТІЄВА

Гарант ОП

Олена ПЕФТІЄВА